

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes alltoodust ning maapõueseaduse § 26 ja § 32 ja lähtuvalt Hilja Aasa geoloogilise uuringu loa esmataotlusest T-L.MU/1018136 ning Jõgeva Vallavalituse 31.07.2023 otsusest nr 466, Keskkonnaameti 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „ Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine” lisa 13 „ Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus ” punkti 2.5.1, Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirja nr 1-1/21/137 „ Keskkonnaameti teabehalduse kord ” punkti 4.3 otsustan:

Anda Erasik Hilja Aasale geoloogilise uuringu luba nr L.MU/519171 Kurista uuringuruumi kehtivusajaga 2 aastat (lisatud).

2. ASJAOLUD

Eraisik Hilja Aasa (isikukood 43611192753) esitas Keskkonnametile 14.04.2023 Kurista uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 14.04.2023 dokumendina nr DM-124494-1, edaspidi *uuringuluba*).

Geoloogilise uuringu luba taotletakse geoloogilise uuringu teostamiseks Kurista uuringuruumis Jõgevamaal Jõgeva vallas Kurista külas taotlejale kuuluval Raadi maaüksusel (katastritunnus 24802:001:0109, maa sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 5,09 ha. Setendite uurimiseks kavatakse Kurista uuringuruumi teenindusalale rajada kuni 15 puurauku. Juhul kui pinnase terastikuline koostis puuraukude rajamist ei võimalda (materjal on liiga jäme, koosneb kruusast ja veeristest)või kui puudub juurdepääs puuraukude rajamiseks, rajatakse ekskavaatoriga kaevandid. Peale geoloogilise läbilõike kirjeldamist, proovide võtmist ja veetaseme mõõtmist puuraugud ja kaevandid likvideeritakse (täidetakse pinnasega ja tihendatakse) ning ümbrus korrastatakse. Likvideerimise ja korrastamise kohta koostatakse akt, mille allkirjastab uuringu tegija ja maaomanik. Ala tunnustab korrastatuks Keskkonnaamet. Loa taotletav kehtivusaeg on 2 aastat.

Uuringuruumi teenindusala ja lähiümbrus (40 m ulatuses) mõõdistatakse topogeodeetilisel ja koostatakse plaan mõõtkavas 1:1000. Välitööde tegemisel jälgitakse kõiki keskkonnakaitse ja ohutustehnika nõudeid. Kasutatakse tehniliselt korras puuragregaat ja ekskavaatorit. Töötamisel ei kasutata keskkonna reostavaid materjale. Kuna kaevandid ja/või puuraugud likvideeritakse kohe peale proovide võtmist ja veetaseme mõõtmist, on välistatud uuringu negatiivne keskkonnamõju looduskeskkonnale. Uuringud toimuvad päevasel ajal nendega ei kaasne

ülemäärast müra ega õhusaastet, mis mingilgi määral inimeste elukeskkonda ja tervist kahjustaksid. Kurista uuringu puhul jäävad lähimad elamud vähemalt 0,4 km kaugusele, st piisavale kaugusele, et kavandatava uuringuga kaasnev lühiajaline müra sealset elukeskkonda negatiivselt ei mõjuta.

Taotletav uuringuruumi teenindusala jääb raiutud metsaga maale ja piirneb ida poolt Sookase, Urmi ning Kolga maaüksuste haritava maaga ja lääne ning lõuna poolt Tammiku, Keskpõllu ja Kolga maaüksuste metsamaaga. Põhja poole jääb Raadi ja Saeveski maaüksuse metsamaa. Teenindusalast vahetult 1,3 m kaugusel ida pool maaparandussüsteem Kurista vana/II (registrikood on 2102770020090002). Siimusti oja jääb teenindusala lähimast piirist 150 m kaugusele ida poole, Lombioja kraav (maaparanduse eesvool) 100 m kaugusele lääne poole. Teenindusalast ligikaudu 0,2 kaugusele lääne poole jääb omaaegne korrastamata karjääri ala, kuhu kujunenud veekogu veetase on ligikaudu 73 m abs. kõrgusel. Teenindusalast põhja poole jäävad tootmishooned. Lähimad elamud on Kurista külakeskuses, mis jäävad teenindusalast ligikaudu 0,4 km kaugusele ida poole, Tartu -Jõgeva-Aravete maantee äärde. Teenindusala piires puuduvad ehitised ja kommunikatsioonid. Teenindusala piires ei asu kaitsealasid ega kaitsealuseid üksikobjekte. Vahetult põhjapiiri lähedale ulatub kinnismälestise Kurista mõisa park ja alleed kaitsevööni piir (kultuurimälestiste riikliku registri nr 23921).

Taotletav Kurista uuringuruumi piires varasemalt ehitusmaavarade geoloogilisi uuringuid pole tehtud. Uuringuruum jääb põhja-lõunasuunalise levikuga Siimusti mõhnastikule, kus levivad erineva terajämedusega liivad, kohati ka veeriselise kruusa kihid. Katendi moodustab seal reeglina vaid kasvukiht, lamami kas Siluri ladestu karbonaatkivimid või moreenpinnas. Taotletavast teenindusalast ligikaudu 2 km kaugusele lõuna poole jääb Siimusti liivamaardla, kus asub mitu mäeeraldist. Karjääride materjal on kvaliteetne ja seda kasutatakse edukalt teede ehituses ja ehituses. Taotletavast teenindusalast lääne poole jääb mahajäetud karjääri ala, kus on kaevadatud samuti kruusa ja liiva.

Natura 2000 võrgustiku lähim loodusala Aidu looduskaitseala jääb uuringuruumi teenindusalast 8 km kaugusele edela poole. Arvestades geoloogilise uuringu negatiivse mõju puudumist juba lähiümbrusele, puudub uuringul igasugune puutumus Natura 2000 võrgustiku alaga.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetlus seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades *MaaPS* erisusi.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 järgi on maavara geoloogiline uuring maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. *MaaPS* § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. *MaaPS* § 27 lg 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. *MaaPS* § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust *MaaPS*-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning

taotluse ja loa andmekoosseis'' ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu loa taotlust kontrollis keskkonnaregistri maardla nimistu volitatud töötaja, Maa-amet 21.04.2023 kiri nr 9-3/23/6798-2. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 400 € on tasutud 14.04.2023 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöo või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses üldgeoloogilise uurimistöo loa või uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmeid ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistöod ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöo loa või uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 12³ p-de 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587; aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu maakond).

HMS § 48 lg 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 17.10.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Uuringuloa taotluse menetlusse võtmisest teavitati 28.04.2023 kirjaga nr DM-124494-3 taotlejat ja naaberkinnistute omanikke. Kuni geoloogilise uuringu loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt *KeHJS* § 11 lg-le 3 algatada keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” või on tegemist *KeHJS* § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb *KeHJS* § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda *KMH* vajalikkust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus *KeHJS* § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang,

täpsustatud loetelu”. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhinnangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust. KeHJS § 6¹ lg 4 kohaselt Erasisik Hilja Aasa ei pidanud Keskkonnaametile esitama KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teavet, kuna eelhinnangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³.

Uuringuloa andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Kurista uuringuruum asub taotleja maal.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kui annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöö tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Erasisik Hilja Aasa ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 24.10.2023).

MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

Vastavalt MaaPS § 27 lg-le 7 saadab kaevandamisloa andja geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi kohaliku omavalituse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta selle saamisest arvates. Keskkonnaamet juhtis kirjas tähelepanu asjaolule, et kui nimetatud tähtajaks arvamust ei esitata, võib Keskkonnaamet lähtuvalt HMS § 16 lg-st 2 lahendada ülalnimetatud Kurista uuringuruumi geoloogilise uuringuloa loa taotluse ilma kohaliku omavalituse arvamusest.

Keskkonnaamet saatis 02.05.2023 kirjaga nr DM-124494-4 Hilja Aasale geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks Jõgeva Vallavalitusele.

Jõgeva Vallavalitsus 12.06.2023 oma korraldusega nr 353 keeldus Kurista uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisega (registreeritud KOTKAS 21.06.2023 nr DM-124494-5).

Ettevõtte esindaja edastas 28.07.2023 kirja (registreeritud KOTKAS 31.07.2023 nr DM-124494-7) kus andsid teada, et Jõgeva Vallavalitsuse korraldusele on tehtud vaie.

Jõgeva Vallavalitsus edastas 31.07.2023 korralduse nr 466 kus nõustasid Hilja Aasale Kurista uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisega Jõgeva vallas Kurista külas Raadi katastriüksusele (katastritunnus 24802:001:0109).

HMS § 48 ja § 49 lg 1 ka lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks välja xx.10.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks määrati 2 nädalat. Avalikustamise käigus ettepanekuid ega vastuväiteid *esitati/ei esitatud*.

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivad vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis eraisikult xx.10.2023 kirjaga nr DM-124949-x arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmise otsuse ja loa eelnõue kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Eraisik....

VAIDLUSTAMINE

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Reet Siilaberg
Reet.Siilaberg@keskkonnaamet.ee